אלו נערות · דוקא נערה משהביאה שתי שערות עד שתבגר והם שלה חדשים שבין נערות לבגרות אבל קטנה ובוגרת אין להם קנס: **שיש להן קנס** · אם תאסר אדם, עתן לתביה חמשים כסף כדכתיב "ונתן האיש השוכב וגו'" (דברים כב): **הבא על הממזרת** · בגמרא פריך-אבל כשירות לא? ומשני פסולות איכטריכא ליה לאשמועינן: **נתינה** · מן הגבעונים והיא אסורה לקהל דדוד גזר עליהם כדאמרינן ביבמות (ל' עח:) ועל שם "ויתנם יהושע חוטבי עצים ושואבי מים" (יהושע ט) קרי להו נתינים: **כותים** · קסבר גירי אריות הן ושכן בגלות לא תתחתן בם" (דברים ז): **ועל השביה** · ישראלית שנפדית פחותה מבת שלש שנים דבחזקת בתולה היא שאפי' נבעלה בשביה בתוליה חוזרים: **ועל אשת אחיו** · שנתקדשה לו לאחיו וגירשה שלין בה מיתה אלא כרת: **ועל אשת אחי אביו** · שנתקדשה לו וגירשה: **אע"פ שהן בהכרת הרי אין בהם מיתת ב"ד** · וקרת לא פטר ליה מן התשלומין: **גמ'** ר"מ היא · כדמייתי ברייתא לקמיה: **יש לה מכר** · יש לאביה בה זכייה למכרה לשפחות: **ואין לה קנס** · שהבא עליה אינו חייב קנס: **ואין לה מכר** · כדתניא (ערכין דף כט:) יכול ימכור אדם את בתו כשהיא נערה אמרת ק"ו ומה נערה בכר יולאה עכשיו שאינה מכורה אינו דין שלא תמכר: **מכת ג' שנים ויום אחד** · שהיא רחוקה לביאה: **מכר לא** · בתמיה:

אלו נערות · הבא על הנתינה · פי' בקונטרס דדוד גזר עליהם שלא לבא בקהל והיינו משום עבדות כדאמרינן בהערל (יבמות עח: וסס) ואין נראה לר"ת דהא משמע בגמרא (ע"ב) דנתינה הויא דאורייתא דקאמר ממזרת ונתינה איכא ביניהו למ"ד דאורייתא לקיימה כו' משמע דהויא דאורייתא דהא בקראי פליגי וברים יש מוחרמין בהערל (שם דף פה: וסס) אמרינן ממזרת ונתינה איכא ביניהו מ"ד דאורייתא הא נמי דאורייתא ועוד דתנן (מכות דף יג·) אלו הן הלוקין ממזרת ונתינה לישראל משמע דלקי עלה מדאורייתא דומיא דכל הנך דחשיב התם ומיהו איכא למימר דבכל הנהו נקט נתינה לגבי ממזרת וכן נראה לומר ע"כ לרבא למאי דס"ד בהערל (יבמות דף עו· וסס) דבגירותן לית להו איסור חתנות ומ"מ אין נראה לר"ת פירושו דהא מסיק רבא בהערל (נ"ז שם) דבגירותן לית להו איסור חתנות וכל היכא דחשיב נתינה בהדי ממזרת חיילי בגירות כמו הכא דבגירותה לית לה קנס כדאמרינן לעיל בפ"ק (דף יא· וסס) יהבינן לה קנס ואזלה ואכלה בגכריותה וכן בקדושין בפרק האומר (דף סו:) תנן כל מקום שיש קדושין ויש עביה כגון ממזרת ונתינה כו' ועוד לפירוש הקונטרס כיון דעבדות ממש גזר עלייהו שמתוך כך נאסרו לבוא בקהל משום לא יהיה קדש מ"כ אמאי יש לה קנס הא תנן בהדיא במתניתין דשפחה אין לה קנס ואי משום דנתינה מוחרמין בירושלמי דשפחה אפילו משומרת אין לה קנס ועוד דתנן בפרק עשרה יוחסין (שם דף ספ·) דחרורי ונתיני מותרים לבא זה בזה ואמאי והא חרורי אסירי בשפחה כדתנן (גיטין דף מא·) לישא שפחה אינו יכול ומיהו הא י"ל דלאו ממש גזר עלייהו עבדות לאסור בלא שיעבוד ולאו לאוסרן בבנות ישראל דהא אסירי וקיימי מלאו דלא תתחתן אלא כדי שלא יטמעו בישראל והא דגזר בהו טפי מבשאר פסולי קהל משום דהוו אומה שלימה והא דקאמר התם* כל מי שיש בו שלשה סימנים הללו ראוי לידבק בהן לא ליעשה מהן אלא להיות בן חורין כמותן וכן הא דקאמר התם* בימי רבי בקשו להתיר נתינים א"ר אם תלקו נתיר חלק מזבח מי יתיר לא שהיו רוצים להתירם לבא בקהל דהא מדאורייתא אסירי אלא בקשו לפטרן מעבדות להיות בני חורין ואמר להו רבי דאין יכולין להפקיע חלק מזבח ואע"ג דקיימא לן* דהפקר ב"ד היה הפקר היינו לצורך אבל זה אינו צורך כל כך ומיהו בירושלמי משמע כפי' הקונטר' דפ' עשרה יוחסין דקאמר התם נתינים יהושע ריחקם כלומר אלא משום פסול עבדות אלא מעתה הבא על הנתינה לא יהיה לה קנס משמע משום דיהושע גזר עליהם נפסלו מלבא בקהל וגזרת יהושע ודוד הכל גזירה אחת היא כדמוכח בהערל (שם דף עפ·) ומיהו בירושלמי איכא למימר דסבר כמו שהיה ס"ד דרבא מעיקרא בהערל דבגירותן לית להו איסור חתנות ועוד י"ל דריחקן היינו שלא יטמעו בהן והא דאמרינן בהאומר בקדושין (דף סח: וסס) נכרית מנא לן דלא תפסי בה קדושין דכתיב לא תתחתן בם אומר ר"ת דאסיפיה דקרא סמיך וכתו לא תקח לבך אבל בגירות בגירות וכענין זה מצינו בהערל (יבמות דף עפ·) דפריך גבי בני שאול והכתיב לא יומתו אבות על בנים וע"כ לא פריך אלא מסיפא דקרא אים בחטאו יומתו דרישא דקרא מוקמינן ליה לפסולי קרובים לעבודת בפרק החובל (ב"ק דף פח·) ובפרק זה בורר (סנהדרין דף מז:)*: **ועל** הכותית · פירש בקונטרס דקסבר כותים גירי אריות הן וישנן בגלות דלא תתחתן וזהו לפי שיטתו דכסלקא דעתין מעיקרא בהערל (יבמות דף עו· וסס) דבגכרותן לית להו איסור חתנות ומה שפי' דקסבר כותים גירי אריות הן ל"ל לרבינו יצחק בן רבינו מאיר דא"כ עובדת כוכבים היא ועובדת כוכבים אין לה קנס כדפריך בפ"ק (נעל יא·) יהבינן לה קנס ואזלה ואכלה בגכריותה ועוד דבגמרא מוקי מתני' כר"מ ור"מ אית ליה דגירי אמת הן ואע"ג דכולה מתניתין לא אתיא כר"מ דהא בתו אמר בגמרא דלא אתיא כוותיה מ"מ בהא דסבר דגירי אמת הן אתיא כוותיה דהא בשור שנגח ד' וה' (ב"ק דף לח: וסס) מסקינן דשור ישראל שנגח שור של כותי פטור משום דקנס הוא דקנים רבי מאיר בממונם אע"ג דמן הדין חייב דגירי אמת הם ופריך ממתני' דהכא דכותים יש לה קנס ואי ס"ד דקנס הוא שקנס ר"מ בממונם ה"ג לקטנם כו' אלמא דמתניתין דהכא סברה דגירי אמת הן וא"ת אם כן מאי קמ"ל פשיטא דיש לה קנס דישראלית גמורה היא וי"ל דס"ד דלא יהבינן לה קנס שלא יטמעו בהן * וא"ת לא"ל דפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עו·) דפסול כותים משום דעבד ושפחה נטמעו בהן אמאי יש לה קנס נימא לה אייתי ראיה דלאו לשמואל דאמר (ב"ק דף מו:) אין הולכין בממון אחר הרוב ואפילו לרב אי דאזיל איהו גבה ה"ל קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי ויש לומר דכל אחת מוקמינן לה לאחזקתה אבהתא שהיו כותים אע"ג דלענין פסול לא מוקמינן לה אחזקתה לענין קנס מוקמינן להו שלא יהא הוטא גסבר *ואם תאמר *ואמאי לא תשיב נמי אלמה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט וי"ל דבפסול כהונה לא קמיירי והא דלא תני מלרי ואדומי משום שיש להם היתר [א"ל לא תשיב אלא חייבי לאוין] אבל קשה דליתני מחזיר גרושתו משניסת ונבעלה שלא כדרכה ואע"ג דאמרי' בפ' עשרה יוחסין (קדושין עח·) הכל מודים שאם בעל ולא קידש שאינו לוקה מ"מ לר"ע דאמר אין קדושין תופסין במחזיר גרושתו ליתני ועוד הוה מצי למיתני יבמה לשוק [ועבד הבא על הכותית הולד ממזר ויש לה קנס · ת"ש] וי"ל דתנא ושייר ואע"ג דבפ"ק דקדושין (דף סז:) דייק תנא תני אלו ואת אמרת תנא ושייר הכא דתני בסיפא ואלו אין להם קנס לא שייך למידק הכי דלאשכחן בפרק המזבח מקדש (זבחים דף פד·) דקתני ואלו פסולין בקדש ואלו שאין פסולין בקדש ומשייר בריש ובסיפא *ועי"ל דהכא לא תשיב אלא פסולי קהל: **והבא** על הגיורת · חילקן לשנות חייבי לאוין לחודייהו וגיורת ומשוחררת דכשירות הן לחודייהו וחייבי כריתות לחודייהו משום דבעי למיתני סיפא אע"פ שהם בהכרת כו' אבל בלאו הן הלוקין (מכות יג·) לא תני אלא הבא אחד על כולם: **ועל** אשת אחיו · פר"ח דפריך דירושלמי אשת אחיו ולא יבמה היא לו ומה היא לו חקוקה לו ומה קנס וכרת שייך בה ומשני בשיש לו בנים מאשה אחרת ולחיילי בנמת מן האירוסין והוא הדין דהוה מצי לאוקמה כשגירשה וקשה לר"י ב"ר אברהם לרב פפא דמוקי הך מתניתין במפותה בפרק בן סורר (סנהדרין דף עד. וסס) תקשי דהיכי מצי לאוקומי הכי הא נתארסה ונתגרשה קנסה לעצמה (נקמן דף נח·) וכיון דלעצמה מפותה אין לה קנס כדאמרינן בגמרא (נקמן מ·) וברים נערה משום דמדעתה עבדה וכ"ת דקסבר תנא דמתניתין כר"ע דברייתא דקנסה לאביה הוי אם כן אכתי *תיקשי ליה סיפא דקתני (שם נו:) הבא על בתו פטור משום דקס ליה בדרבה מיניה תיפוק ליה דקנסה לאביה הוי דאי לעצמה תיקשי ליה דמחלה וממה נפשך תקשי סיפא ומיהו בירושלמי מוקי לה כשבא עליה עד שלא מת ומת והוא הדין עד שלא בגרה ובגרה ולמאי דאמר בירושלמי דמפותה אינו פטור אלא מבושת ופנס אבל קנס איכא יכולה למחול אתי שפיר ומיהו בש"ס דידן משמע דאין לה אפי' קנס דמוקי הא דאלו הן הלוקין לקמן בגמ' (דף נב·) ביאומה ומפותה אין לה קנס: **נערה** אין קטנה לא · תימה מנא ליה דלמא לא אתי למעוטי אלא בוגרת דהא משמע * בש"ס אחרבע מיתות (סנהדרין דף סו:) גבי הא דתנן אינו חייב אלא עד שתהא נערה בתולה אלא בוגרת ואינן ריגב"ל דאסיפא דמתניתין סמיך דתנן (נקמן דף מז:) כל מקום שיש מכר אין קנס: ולא הוה אתי למעוטי קטנה אלא בוגרת ומיהו ריגב"ל דאסיפא דמתניתין סמיך דתנן (נקמן דף מז:) כל מקום שיש מכר אין קנס: דמשום סכי מוקי לה התם במפותה:

נערה

נעיל יא· ב"ק לח:

* האמה: נשא ל נאמ כנגן ר"ת מהלכין עמ: נשיא שאין המקבלת אשה"ב הפיסא הוי ר"ת ל חיבה כרת

[הוספתא פ"ג ע"ס] לקמן מ: מולין כו.

[לקמן נו·]

* הפיגר"ם נאמא נאין לאי תיקין

[לקמן נו·]

[דף עפ·]

[שם פס·]

[שם פס·]

גליון הש"ס

תוס' ד"ה נערה וכו' דאסיפא דמתני' סמיך·עי' נדה מד ע"ב תוס' ד"ה שלשים יום:

[ועי' תוס' יבמות עפ· ד"ה ובתיים ותוס' ע"ז לו: ד"ה דכתיב]

[ועי' תוס' ב"ק לח: ד"ה ועל הכותים]

ועבד הבא על הכותית הולד ממזר ויש לה קנס. ת"י

[עי' תוס' יבמות פד: ד"ה אלא ותוס' זבחים פד. ד"ה הלן ותוס' שבועות לט· ד"ה ואלו נאמרין ותוס' שם מד: ד"ה כל הכשכנין ותוס' שבת עה: ד"ה חסר אחת]

אבל ליכא לאוקמי הכא על בתו אחר שנכנסה לחופה ולא נבעלה וגירשה דא"כ בלאו הכי אין לה קנס כיון דמוקי לה במפותה דמחלה וא"ל דסיפא נמי על בתו לא חייבי במפותה אלא באנוסה א"כ אמאי נקט בא על בתו דחייבי בריתות נמי אין לה קנס כיון דניתנה להילה בנפשו דמשום סכי מוקי לה התם במפותה:

תוספות רי"ד

אלו נערות שיש להן קנס · פי' אנשה אדם נתן לאביה נ' כסף כדכתיב ונתן האיש וגו'. הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הגיורת ועל השביה ועל השפחה. פי' ישראלית שנשבית: ועל השפחה. שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות ג"ש ויום אחד · הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה יש להן קנס · אע"פ שהן בכרת אין בהן מיתת ב"ד · פי' דוקא נערה ולא בוגרת וקטנה · שהבוגרת כלו בתוליה ואין להם קנס · וקטנה היינו כעין ל) שמדמעת וחוזרת ומדמעת. ונערה היא מבת י"ב שנים ויום אחד אם הביאה ב' שערות ומפחנת ששה חדשים אחר שהביאה ב' שערות והיא בוגרת שאין בין נערות לבוגרת אלא ו' חדשים בלבד · נתינה היא מן הנבעונים ע"שויתנם יהושע חוטבי עצים ושואבי מים. ומשום צד עבדות הן אסורות. והכותיות קסבר גירי אמת הוקם" הי"ש להקנס· שאילו היו גירי אריות היינא לה עובדת כוכבים ואין קנס לעובדת כוכבים אלא שהכותים פסולים כהתנן בעשרה יוחסין אלו הן הפסיקות שהוקי ואמוקי וכותי · והתם מפרש מעמא למה הן הכותים פסולין: ועל אשת אחיו: כגון שקידש את הבתולה ונירשה · א"נ שמת ויש לו בן מאשה אחרת דקיימי עליה בכרת אע"פ שהן בהכרת אין הכרת פוטרו מן התשלומין אלא מיתת ב"ד: נערה אין קטנה לא· דהיינו קודם שתביא ב' שערות · מאן תנא אר"י א"ר ר"מ הוא דתניא קטנה ג) מבת ג' שנים ויום אחד. פירוש שמזמן זה היא ראויה לביאה ועד שתביא ב' שערות יש לה מכר ואין לה קנס ומשתביא ב' שערות יש לה מכר ר"מ שהיה מכר דברי ר"מ אומר ב"מ שיש מכר אין קנס וכל מקום שיש קנס אין מכר · וחכ"א קטנה מבת ג' שנים ויום אחד עד שתבגר יש לה מכר ויש

ג) דברי רבינו אינו מוכן דהך סברא דאמרינן בגדה (מ"ס) לענין קטנה פחותה מבת שלש דבתוליה מוזרין אבל מתני' הא ס"ל דאין קנס בקטנה כלל רק בנערה ו"ע. ב) לפיכך בגמ' הגיהא מדברי ר"מ מבת יום אחד וגירסת רבינו נ"ע.

לפיכך עד שתהא נערה אינו מייב אלא על נערה מבנתי ליה · ת"י

נוסא

נשים פסולות שיש להן קנס: א) אבא חיובי לאו ב) אבא חיוב כרת

נוסא

אשנתנו טעמות דבק נדה חייבת בקנס הי"נו טעת לא